

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

§. 8. Ad sacrum Viaticum præparatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

propter Teipsum, & quia omni amore dignissimus es. O Pater! O Fili! O Spiritus sancte! O Sanctissima Trinitas! O Deus meus & omnia.

II.

Domine Jesu Christe, verus Deus & verus homo, Creator & Salvator meus, doleo ex toto corde meo, quod Te offenderim, qui tu Deus meus es, & te amo super omnia, firmiterque statuo, nunquam posthac peccare, sed omnes peccandi occasiones evitare. Propono quoque peccata mea confiteri, poenitentiam, quae injuncta fuerit, exsolvere, & si quid alicui debeam, restituere. Amore etiam tui remitto injuriam omnem quae quocumque mihi illata. Insuper ad expandanda peccata mea, offero Majestati tuae vitam, labores, & bona opera mea universa. Ut verò humillimè peccatorum meorum veniam effligito, ita confido, ab infinita bonitate tua, per merita sanctissimae Passionis, sanguinis & mortis tuae, ea mihi remittenda: praestandam etiam gratiam, quae vitam meam emendem, & in sanctissimo servitio tuo in finem usque perseverem, Amen.

III.

Delicta mea, Deus meus, expavescio, & ante Te erubescio, cum veneris judicare, noli me condemnare. Doleo Deus cordis mei, doleo ex toto corde meo, quod offenderim ac laeserim supremam bonitatem ac majestatem tuam. O cur unquam displicui tibi amabilissima bonitas! O Majestas colendissima, doleo jam ex sincerissimo amore tui, qui amari super omnia infinite dignus es. Amo te Deus meus omnium Creaturarum mihi possibili affectu: idque non propter me, sed propter Te solum O Bonitas, Benignitas & Amabilitas infinita: & Tibi puro corde adherere, Tibi placere, Te glorificare desidero in aeternum.

IV.

O Bone Jesu, Deus meus! utinam Te cum beatissimae Virgine matre tua & Sanctis omnibus semper amassem, & nunc amarem! nec unquam offenderem, nec offenderem posthac in aeternum. Sed cheu! erravi sicut ovis quae periit, quare servum tuum, aspice in me, & miserere mei. Ego iniquitatem meam agnoscens doleo ex toto corde de omnibus peccatis meis, quia tibi, quem diligo super omnia, displicent. Cupio & propono seriò emendare, cavendo omnia peccata, (maxime hoc, & illud in particulari) & novo fervore me totum servitio tuo impendere: & hoc propositum meum toties renovare cupio, quoties vivo, quoties respiro in perpetuum. In Satisfactionem meae & omnem vitam meam tuae voluntati & gloriae offero; veniam cum finali gratia precor, & spero per te bone IESU Salvator mi, qui ex voluntate Patris cooperante Spiritu sancto per incarnationem, nativitatem, circumcissionem, lacrymas, labores, persecutiones, passionem, crucem, mortemque me redimere dignatus es. Ad te unicam spem confugio, in abyssum meritorum tuorum me abjicio, in tua sanctissima vulnera me abscondo. Tu aeternam charitatem supplere digneris imperfectionem meam, omnia peccata mea igne amoris tui exurendo & opera mea imperfecta emendando, tuisque meritis uniendo. Tu, mi Creator & Salvator, dignare me totum possidere, regere, & ab omnibus imperfectionibus & miseriis meis me liberare: tuae denique voluntati ita adunare, ut vitam meam gloriae tuae, & salutis animarum impendam, & nunquam a te ad

momentum separer, sed laudem te & benedicam cum electis omnibus nunc, & semper, & in secula seculorum.

Hoc ego cum lachrymis oro, per sanguinis undas.
Per vulnus lateris, per sacri vulnus Amoris.
Deme mihi misero sceleratae crimina vitae.

§. VII.

Praxis eadem per breves interrogationes, quando aeger loqui vix potest.

Nonne N. firmiter credis omnia, quae tibi Deus per Ecclesiam Romanam credenda proponit? Credo, & in ea fide mori volo.

Nonne fiduciam tuam omnem in Deo IESU tuo defixisti? Defixi, & fidenter dico; in te Domine speravi, non confundar in aeternum, quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me.

Nonne Deum amas super omnia propter infinitam ejus bonitatem? Amo, & amabo in aeternum Deum meum, Creatorem meum; utinam diligerem Te Salvator mi, eo amore quo dilexit te mater tua, quo diligunt te in caelo Sancti tui in aeternum.

Nonne doles ex animo te Deum toties offendisse, quem summo amore profici debueras? Doleo, idque Dei solius causa, quia divina illius majestas toties a me peccando offensa est.

Nonne te Deo totum tradis, qui se tibi totum dedit? Trado in manus Dei, vitam & mortem meam, ut de iis pro suo arbitratu disponat.

Nonne, si Deus te pristinae sanitati redderet, aliter vitae tuae rationes institueres? Instituerem, & ardentius quam haecenus Deum meum amarem, eique servirem.

§. VIII.

Ad sacrum Viaticum preparatio.

Vaticum differt à Communione ordinaria, quod in hac petamus à Deo gratiam bene vivendi, per hoc autem gratiam bene moriendi; idque viatici nomen designat, quod nihil aliud est, quam annona sive comestus ad futurum iter. Sed quo longior via est à terra in caelum ad quod moribundus properat, eò S. Mater Ecclesia filios suos decedentes Viatico instruit potentiore Corporis & Sanguinis Christi.

Forma dandi viaticum haec est: *Accipe Frater (vel soror) Viaticum Corporis Domini nostri Jesu Christi, qui te custodiat ab hoste maligno & perducas in vitam aeternam, Amen.*

Forma verò Communionis ordinaria: *Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam.*

Qui manè celebravit vel communicavit, & postea eodem die incidit in periculum mortis, potest iterum Communionem lumere non jejunus per modum viatici. Et si postea periculum duret, & aeger id multum desideret, potest idem permitti post unum alterumve diem. Conc. eam Constantiensis Sess. 13. tempus non limitat, quando dicit, in casu infirmitatis Eucharistiam dari posse non jejunis. Alias interstitium ordinarium solet esse 7. vel 8. dierum.

Potest dari viaticum aegro qui ex febre in delirium incidit, si antea illud desideraverit, aut signa Contritionis ediderit, nec appareat periculum irreverentiae. Ita Rituale Rom. Item damnato ad mortem, etiam non jejunis, si necessitas urgeat.

Qui-

Quilibet Sacerdos in extrema necessitate si Parochus desit, potest præbere viaticum. Et, si alia hostia non suppetat, potest Sacerdos ex hostia majori, qua celebrat, particulam pro moribundo servare.

Sacerdos allaturus viaticum conetur antea, si tempus suppetat, excitare in ægro magnum desiderium hujus Sacramenti, idque ut præstet efficacius, verba Ecclesie augustissimum convivium venerantis proponat. O sacrum convivium, in quo Christus sumitur! recolitur memoria Passionis ejus, mens impletur gratia, & futura gloriæ nobis pignus datur. Puncta hic quatuor consideret, quasi totidem sacratissimi epuli fercula.

1. Ad illa verba, *O sacrum convivium* &c. Perpendat SS. Eucharistiam dari viatoribus per modum cibi, ne deficiant in via ad patriam cælestem; grandis enim adhuc refat via, hostibus multis ac latronibus infestissima; ideòque Servator tuus, Amice, ne animum desponderes, paravit in conspectu tuo mensam adversus eos, qui tribulant te; ad hanc mensam ubi dignè accubueris, dices audacter, si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es Domine. Quare S. Nicolaus Tolentinus tam enixè V. Eucharistiam expebat? Ut tanto, inquit, viatico munitus non deficiam in via ad cælestem patriam profecturus; & si ob demerita mea impius Belial hostis meus mihi occurrerit, possim fidenter dicere. Dominus mihi adjutor, & ego despiciam inimicos meos.

2. *Recolitur memoria Passionis ejus.* Idèò autem voluit Dominus Passionis suæ apud nos jugem esse memoriam, quod in ea divitias nostras spesque omnes sitas habere debeamus.

B. Hugo à S. Victore tria in votis habuisse dicitur. 1. Ut cibus sibi ultimus esset Eucharistia. 2. Ut ultima cogitatio sive meditatio esset de passione Domini nostri Jesu Christi. 3. Ut supremum verbum esset dulcissimum Jesu nomen. Quid ni & tu ejusmodi vota concipias?

3. *Mens impletur gratiâ.* Quod corporeus cibus corpori, hoc panis ille cælestis præstat animæ: ille membra corporis, hic animæ potentias reficit, nutrit, confirmat.

4. *Futura gloria nobis pignus datur.* Quis ad illud pignus non fidenter aspiret, quod opem certam æternæ vitæ adducit:

Ubi verò allata fuerit venerabilis Eucharistia, quantum infirmitas patietur, Deum præsentem veneretur, atque adoret. Sæpè visâ est Eucharistia morituris vires addere ut in illo supremi temporis articulo, suum in Deum amorem religionemque palam facerent. Exemplo sit Guilelmus Archiepiscopus Bituricensis, qui, licet animam agere videretur, simul atque Duum suum ad se venire cognovit, perinde ac si morbus omnis remississet, de strato proficiens, concito gradu Servatori suo processit obviam, eumque flexis humi genibus, totusque lachrymis distillans, quanta potuit animi corporisque demissione veneratus est, instantemque illi agonem suum commendavit.

Tum in ægro iterum excitet Sacerdos vehemens sacratissimi viatici desiderium, in quem finem breviter reperi poterunt prædicta, tum exempla adferri eorum, qui ardentissimè cælesti hoc pane, vita excessuri, muniri voluerunt.

S. Maria Magdalena admonita ut cælum peteret, et si itineris duces Angelos haberet, hoc tamen iter ingredi

renuit, nisi prius Christum Dominum Angelorum, comitem & ducem haberet.

S. Ambrosii Mediolanensium præfatus desidio, quod præ morbi magnitudine aperire non poterat, Deus miraculo satisfecit, nam nocte divinitus admonitus Vercellensis Episcopus, allatâ venerabili Eucharistia viatico illum refecit.

His aliisque æger accensus, qua maxima potest reverentia divinum viaticum recipiat: quo accepto, consideret nobilis hujus cibi dignitatem, repetitque fidei, spei, ac charitatis actibus, dicat; Mane nobilium Domine quoniam advesperascit, & inclinara est jam dies, Breves dies mei sunt, & solum corpori me superest, sepulchrum. Bone Jesu esto mihi Jesus & Salvator, tibi corpus & animam committo.

§. IX.

Ad Extremam Unctionem dispositio.

Forma conferendi in Rituali exprimitur: iterari potest, quando novum mortis periculum incurrit. Ministranda est etiam amentibus, licet illam antea non petierint. Pueris etiam danda est post septimum annum, si habeant usum rationis, etsi nunquam communicaverint. Alias resolutiones vide supra part. 4. c. 6. ubi de extrema Unctione agitur.

Effectus hujus Sacramenti ex Concilio Florentino est mentis sanitas, & quantum expedit, etiam corporis. Hic Sacerdos refutet errorem & timorem illorum, qui cupiunt semper differri Extremam Unctionem, eo quod perluadeant sibi eo collato de vita actum esse. Cardinalis Bellar. asserit idèò rariores ægros hunc sanitatis fructum decerpere, quod serius ad hanc vitæ arborem accedant.

Narrat Joannes Nider, Rupertum quendam Imperatorem circa annum Christi 1400. hujus opinionis aspergine non leviter tinctum fuisse; at non impune: nam continuo tot tamque gravibus scrupulis torqueri cepit, ut propius nil fuerit, quam ut non modo de corporis, sed & de animæ salute deturbaretur. Impedit Dei favor. Spiritualis hæc ei medicina adhibita, dumque orationes ejus pietatis plenissimas percipit; & me imprudentem, inquit, qui orationes tam pias hæcenus neglexerim. Ignoscat Deus insipientiæ meæ; & verò ignovit, vitæ annos insuper non paucos indulsit, quibus imperium suum sospes administravit.

Dum æger inungitur, animum his aliisque similibus orationibus pascat. *Jesu Fili David miserere mihi: Datus in adjutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina: Bone Jesu dic anima mea, salus tua ego sum.*

Sacerdos peractâ Unctione ægrum animet ad fiduciam recuperandæ sanitatis, si id animæ profuturum sit, divinoque placito consentaneum; atque in hunc finem has aliasque orationes recitet.

Concede hunc famulum tuum quæsumus, Domine, Deus, perpetuâ mentis & corporis sanitate gaudere, & gloriæ B. Mariæ semper Virginis intercessionem à præsentis liberari tristitiâ, & æternâ perfrui lætitiâ.

Omnipotens sempiternæ Deus; salus æterna credentium, exaudi nos pro infirmo famulo tuo N. pro quo, misericordiæ tuæ imploramus auxilium, ut, redemptâ sibi sanitate, gratiarum tibi in Ecclesia tua referat, actiones.

Arisde
KinTheo
logiaD. IV
2. 8